

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

JU 2022/00396

Yttrande över SOU 2022:2 - En skärpt syn på brott mot journalister och utövare av vissa samhällsnyttiga funktioner

Kommunal har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad utredning och framför följande synpunkter:

Kommunal tillstyrker förslaget i sin helhet.

Förslaget innebär att redan kriminaliserade handlingar ges en särställning och därmed signalerar samhället att de föreslagna brotten är särskilt beklämmande. Kommunal vill dock erinra om att i stort sett all forskning om straffets avskräckande verkan pekar mot att straffets stränghet inte, eller i väldigt liten grad, påverkar gärningspersonens handlande. Det är därför viktigt att fortsätta arbeta med frågan och, om utredningens förslag blir lag, inte tro att problemen med det är lösta.

Det straffrättsliga skydd mot hot och våld som finns för tjänstemän som utför sitt jobb är begränsat till situationer där den angripna utövar myndighet. Detta innebär att angrepp mot exempelvis ambulans- och räddningstjänstpersonal som utgångspunkt inte träffas av bestämmelserna. Sedan några år tillbaka infördes ett förstärkt straffrättsligt skydd för polisverksamhet, räddningstjänst och ambulanssjukvård. Genom brottet sabotage mot blåljusverksamhet skyddas dock bara själva verksamheten och inte de berörda individer som utför arbetet.

Utredningen har utfört en kartläggning av olika yrkesgruppers utsatthet för hot, våld och trakasserier. Genom kartläggningen lyckas utredningen identifiera yrkesgrupper som framstår som särskilt utsatta för hot och våld i sin yrkesutövning, men som i huvudsak inte utövar myndighet. De aktuella grupperna är hälso- och sjukvårdspersonal, personal inom socialtjänsten, räddningstjänstpersonal och utbildningspersonal inom skolväsendet. Kommunal organiserar ett flertal yrkesgrupper inom dessa verksamheter.

Utredningen anser att det är av ett särskilt samhällsintresse att verksamheterna som dessa yrkesgrupper arbetar i kan upprätthållas och föreslår därför att det införs nya straffbestämmelser om

- Våld eller hot mot utövare av viss samhällsnyttig funktion,
- Grovt våld eller hot mot utövare av viss samhällsnyttig funktion,
- Förgripelse mot utövare av viss samhällsnyttig funktion, och
- Grov förgripelse mot utövare av viss samhällsnyttig funktion.

Kommunal.

Med utövare av viss samhällsnyttig funktion avses hälso- och sjukvårdspersonal, personal inom socialtjänsten, räddningstjänstpersonal och utbildningspersonal inom skolväsendet.

De föreslagna straffbestämmelserna innebär inte att någon ny handling kriminaliseras utan tidigare kriminella handlingar ska genom bestämmelserna ges en särställning.

Vänliga hälsningar
Kommunal

Malin Ragnegård
Förbundsordförande

Tobias Sjöqvist
Jurist